

om man under visse Omstændigheder maatte søge at fastholde Kapitaler som Eiendom for visse Institutioner. Jeg hælder snarere endogsaa til den Side, at jeg kunde ønske — hvad jeg in casu vel indser nu ikke fornuftigvis praktisk kan optages — at vort Universitet, som adskillige andre Landes, havde alle sine Fonds fuldstændigt som sine egne. Jeg har før ogsaa havt lignende Forstillinger som de, min ærede Ven og Nabo (Hæse) gav Udtryk, men ved at følge Begivenhederne er jeg snarere kommen til den Mening, at man har overdrevet Systemet til at inddrage separate Fonds, og at man derved oftere er kommen til at skade end til at gavne, og jeg tror, at man ved at drive det yderligere og endogsaa angribe de saa Institutioner, som hos os endnu have separate Fonds, absolut vil komme til at gjøre Stade. Jeg er derfor for min Del meget vel tilfreds, hvis man kan gennemføre en Ordning som den foreslaaede. Der kan vel med Hensyn til Formens af § 3 for mig være Et eller Andet at bemærke, som jeg iøvrigt ikke skal komme ind paa her, da det, selv om man forandrede den, som jeg kunde ønske det, i Realiteten ikke vilde kunne medføre nogen væsentlig Forandring.

Hæse: Naar det ærede Medlem, der nu talte, yttrede, at der kunde komme Springinger i Tidens Løb, der vilde virke paa Universitetets Forhold, naar det ikke havde separate Fonds, maa jeg dertil svare, at jeg ikke kan se Andet, end at saadanne Springinger ville kunne berøre Universitetet ligesaa, naar det har separate Fonds, som uden dem, saalænge Universitetet ikke har Ret til at bruge sine Midler uden at komme til Lovgivningsmagten. Naar Lovgivningsmagten skal bestemme Udgifterne, kan den knibe paa dem og lade Pengene lægge op, indtil der kan komme Lider, hvor den endogsaa kan tage Kapitalen. Jeg tror derfor ikke, at man, af Frygt for de ugunstige Lider, der kunne komme i Universitetets Forhold til Lovgivningsmagten, behøver at holde separate Fonds.

Clausager: Til det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Magen), der idag gjentagne Gange udtalte sin særdeles Glæde og Tilfredshed med dette Lovforslags Fremkomst, vil jeg tillade mig at sige, at han befinder sig i en ikke ringe Vilsfarelse, naar han tror, at samtlige Thingets Medlemmer have modtaget dette Lovforslag med samme Tilfredsstillelse som han. Det ærede Medlem talte endvidere om, at Universitetet med en vis instinktmæssig Afsty saae hen til disse af ham nævnte Finantslovsanmærkninger. Jeg kan godt forstaa, at det vilde være behageligt for Universitetet at have en fast aarlig Indtægt, der svarer til en Rente af ca. 12 Mill., og saa endda efter Lov have Krav paa at faae de Udgifter, der maatte overskride denne Indtægt, dækkede dels af Statskassen, dels af

Kommunitetet; men jeg for min Part ser ingen særlig Grund til at stabe, om jeg saa maa sige, den Slags Smaastater i Staten. Ivertimod! Jeg holder mere af, at Bevillingsmyndigheden aarlig tager under Overveelse, hvad Statens forskjellige Institutioner behøve til deres Bestaaen og Underhold. Jeg tror ikke, at der er Nogen, som tænker paa at faae Universitetet ruineret og faae det flaaet istykker, saaledes at det gif tilgrunde. Jeg er vis paa, at alle danske Mænd med — jeg kan gjerne sige — Sjægtelse se hen til Landets første Skole, og at det vil være Enhver en kjær Pligt at lade denne Anstalt tilflyde de Midler, den i Virkeligheden har fandt Trang og Behov til. Men, som sagt, at skabe en saadan Formue, der paa en Maade staar som uyrkelig, til denne Anstalts Brug, finder jeg ikke heldigt. Det samme ærede af mig nævnte Medlem yttrede tillige, at Vedtagelsen af det foreliggende Lovforslag vilde paa en Maade indvie eller hidskaffe en ny Æra. Ja, det er jo os Alle bekjendt, at det ærede Medlem ogsaa spørmer noget for Indvielsen af en ny Æra i en anden Retning; men jeg turde dog mene, at ikke alle Danske hylde hans Betragtning i sig Senfæende. Den ærede Kirke- og Undervisningsminister nævnte selv, at Universitetets Midler jo vare undergivne Bevillingsmyndigheden, altsaa paa en Maade vare Statens Eiendom. Naar det er Tilfældet, forekommer det mig ikke, at der er overveitende Grunde, der tale for, at man dynger en Formue sammen, som paa en Maade dog skal siges at være en saadan Anstalts særlige Eiendom. Vel ved jeg, at Universitetet bliver Bevillingsmagtens og Statsmagtens Kontrol undergivet, men jeg ser, som sagt, ikke nogen Anledning til at foretage en saadan Dmpostering. Ivertimod tror jeg — for at gjentage det — at det er ligesaa heldigt og ligesaa formaalstjenligt, at man ligesom ved enhver anden Udgift til Statens Behov foretager sin Overveelse klar efter andet. Jeg maa altsaa udtale min Tilslutning til de Betragtninger, der ere fremsatte af det ærede Medlem for 2den Kreds (Hæse), og ser ikke nogen Nødvendighed for, at dette Lovforslag fremmes.

Magen: Jeg vil blot med Hensyn til det, den ærede sidste Taler bemærkede, udtale, at jeg brugte ganske vist det Udtryk, „instinktiv Afsty“, men jeg tilføiede en Forklaring, hvorefter jeg antager, at det ikke vil kunne misforstaaes. Naar det dernæst blev sagt af det ærede Medlem, at han ikke vilde tilveiebringe en Stat i Staten, forekommer det mig, at dette Udtryk ikke er ganske korrekt. Det har jeg heller ikke til Hensigt. Universitetet er jo ikke nogen Stat i og for sig, men ivertimod er dets hele Tilværelse, selv om det har sin egen Formue, fuldstændig afhængig af Statsmagten. Formuen er jo, som det er blevet sagt,